

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,
присвячена 100-річчю
з дня народження
І. Г. ГЕРЦЕНА

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

(для студентів та молодих вчених)

27–28 квітня 2017 року

Тези доповідей

ОДЕСЬКИЙ
МЕДУНІВЕРСИТЕТ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,
присвячена 100-річчю з дня народження
І. Г. ГЕРЦЕНА

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

(для студентів та молодих вчених)

27–28 квітня 2017 року

Тези доповідей

ОДЕСЬКИЙ
МЕДУНІВЕРСИТЕТ

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875
ББК 5я431
С 91

Головний редактор:

лауреат Державної премії України, академік НАМН України,
проф. В. М. Запорожан

Редакційна колегія:

лауреат Державної премії України, з. д. н. т. України, проф. Ю. І. Бажора
(заступник головного редактора),
проф. О. Г. Юшковська (заступник головного редактора),
засл. лікар України, проф. В. Г. Дубініна,
проф. В. Г. Марічереда, І. М. Пастернак,
доц. Н. О. Романова, проф. О. О. Старець,
доц. К. О. Талалаєв, проф. В. О. Ульянов,
Г. І. Хандрікова

С 91 **Сучасні** теоретичні та практичні аспекти клінічної медицини (для студентів та молодих вчених) : наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвячена 100-річчю з дня народження І. Г. Герцена. Одеса, 27–28 квітня 2017 року : тези доп. — Одеса : ОНМедУ, 2017. — 210 с.
ISBN 978-966-443-083-5

У тезах доповідей науково-практичної конференції з міжнародною участю студентів та молодих вчених, присвяченої 100-річчю з дня народження професора І. Г. Герцена, подаються стислі відомості щодо результатів наукової роботи, виконаної учасниками конференції.

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875
ББК 5я431

нансової підтримці розвитку симуляційних технологій в медичному освітньому середовищі. Законодательно закріплена атестація лікарів на симуляторах перед допуском до реального пацієнта в усіх розвинутих країнах Америки, Азії, Європи. Створено Європейське товариство симуляції, що використовується в медицині — SESAM (Копенгаген, 1994).

Висновки: вивчення історії та особливостей становлення симуляційної медицини, масштабів та можливостей розвитку є необхідною складовою для розуміння свого місця та досягнення результатів у роботі за даним напрямком.

ВИКОРИСТАННЯ СИМУЛЯЦІЙНИХ МАНЕКЕНІВ І ТРЕНАЖЕРІВ В ОПАНУВАННІ ПРАКТИЧНИМИ НАВИЧКАМИ СТУДЕНТАМИ В ЦИКЛІ ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ ТА ТОПОГРАФІЧНОЇ АНАТОМІЇ

**Притиковська А. С., Кравченко В. В.,
Онищенко В. І.**

*Одеський національний медичний університет,
Одеса, Україна*

Актуальність: в опануванні медичними навичками, на сучасному етапі симуляційні технології стають більш актуальними за традиційні методи. Симуляційне навчання дає такі переваги: безпека здоров'я пацієнта та право на помилку виконавцю маніпуляції. Основними вимогами є максимальне наближення якостей штучного манекену до дійсних та створення реалістичних умов навколишніх обставин.

Мета: покращання оволодіння студентами практичних навичок і досягнення професіоналізму поза лікувально-профілактичними закладами, де неприпустимі жодні помилки та відступи від стандартів проведення медичних маніпуляцій.

Матеріали та методи: проведення занять з використанням обладнання для симуляційного навчання імплементовано до програми освіти студентів 2–3-го курсів лікувальних та стоматологічних факультетів. Під час навчання були опрацьовані такі маніпуляції: техніка накладання швів, плевральної пункції, венесекції, венепункції, пункції порожнини перикарду, конікотомії. Усі співробітники кафедри та Центру є кваліфікованими тренерами й інструкторами, які мають сертифікати відповідно до світових стандартів і мають змогу на власному прикладі навчити, порадижити, вказати на помилки і допомогти їх виправити.

Результати: у 2015/2016 н. р. на кафедрі пройшли навчання близько 750 студентів. Перевірка вмінь, набутих студентами, здійснюється шляхом контролю практичних навичок перед диференційованим заліком з циклу оперативної хірургії та топографічної анатомії. Студентами під час усного опитування було продемонстровано більш просте, наглядне, реалістичне та менш стресорне засвоєння навичок.

Висновки: ефективність симуляційного методу навчання була відмічена студентами і викладачами при атеставанні та подальшій роботі з реальними пацієнтами під час виробничої сестринської практики.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ У ЦИКЛІ ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ ТА ТОПОГРАФІЧНОЇ АНАТОМІЇ

Прилепін Д. С., Єгоренко О. С.

*Одеський національний медичний університет,
Одеса, Україна*

Вивчення топографічної анатомії неможливе лише за посібниками та малюнками і потребує наявності трупного матеріалу. Нині виникають труднощі із забезпеченням трупним матеріалом, його утриманням у відповідному стані, а також існують певні біоетичні проблеми і обмеження.

З 2014 р. на кафедрі симуляційної медицини використовується цифровий пристрій Anatomage, який, у свою чергу, є беззаперечною альтернативою трупного матеріалу. Головні його переваги — це надійність, простота у використанні та обслуговуванні, показовість, точність відтворення анатомічних утворень, уникнення біоетичних проблем, місткість усіх даних рентгенівських знімків, УЗД, КТ, МРТ реальних пацієнтів. Це дає змогу відтворити на моніторі будову тіла з усіма його морфологічними особливостями, варіантами, анатомічними відхиленнями. Проведення занять з використанням пристрою Anatomage імплементовано до програми навчання студентів 2–3-го курсів медичних та стоматологічних факультетів, яка збігається з темами, що завантажені у пам'ять даного пристрою. Anatomage суттєво підвищує ефективність набуття цих знань, дозволяє адекватно перевіряти їх повноту. Згідно з результатами опитування студентів, робота з віртуальним анатомічним столом значно розширила і поглибила знання з оперативної хірургії та топографічної анатомії.

Отже, Anatomage — це абсолютно інноваційний пристрій та новий метод навчання і викладання оперативної хірургії та топографічної анатомії. Окрім того, його можна розглядати як новий спосіб топографо-анатомічних досліджень.

ЕФЕКТИВНІСТЬ СИМУЛЯЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ

**Кравченко В. В., Притиковська А. С.,
Первак М. П.**

*Одеський національний медичний університет,
Одеса, Україна*

Актуальність. Науково-технічний прогрес надає медицині не лише високоефективні методи лікування та діагностики, але й нові методи навчання молодих спеціалістів. Сучасні студенти, інтерни і молоді лікарі, володіючи значним обсягом теоретичних знань, не можуть виконати прості

практичні маніпуляції. Дана ситуація поставила питання щодо розвинення симуляційного навчання, яке тільки-но починають вводити до програми медичної освіти в Україні.

Мета — оцінити ефективність симуляційних методів навчання порівняно зі звичайними клінічними методиками за матеріалами сучасної літератури.

Матеріали: закордонні та вітчизняні професійні наукові журнали, у тому числі статті з таких ресурсів, як PubMed та Medline, що є одними з найбільших міжнародних баз статей з медичних наук. Кількість оброблених матеріалів — близько 100.

Результат: зібрані дані довели, що симуляційне навчання покращує якість засвоєння навичок на 15–40 %, а швидкість — майже удвічі. До медичних галузей, серед яких вони найбільш результативні, належать: оперативна хірургія, анестезіологія, травматологія, невідкладна допомога, акушерство та гінекологія, ендоскопія, ендovasкулярна та малоінвазивна хірургія.

Висновок: необхідність глибшої імплементації симуляційних методів до системи медичної освіти України та розширення їх асортименту доведеним досвідом країн Західної Європи, Північної Америки, Південно-Східної Азії, Японії та Австралії.

СИМУЛЯЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ОТРАБОТКИ БАЗОВЫХ НАВЫКОВ ЛАПАРОСКОПИИ

Бескровный И. П., Первак М. П.,
Онищенко В. И., Егоренко О. С.

*Одесский национальный медицинский
университет, Одесса, Украина*

Актуальность. Отработка базовых навыков лапароскопии позволяет значительно снизить потенциальный риск развития кровотечений и других осложнений у пациентов при лапароскопических операциях.

Цель работы. Изучить и оценить положительную эффективность отработки базовых навыков лапароскопии на коробочных тренажерах SimuLab, дополненных системами компьютерного контроля траектории движения инструментов, а также компьютерного симулятора Lap Mentor.

Материалы и методы. Нами был проведен анализ соответствующей литературы на иностранных интернет-платформах Medline и др. по теме «Базовые навыки в лапароскопии», а также проанализированы данные оценки лапароскопических навыков на 7 «станциях» по системе MISTELS (McGill Inanimate System for Training and Evaluation of Laparoscopic Skills) на базе коробочных симуляторов SimuLab и компьютерного симулятора Lap Mentor.

Результаты. Методика обучения техники лапароскопических вмешательств до конца не определена, подготовка большинства лапароскопических хирургов проводится по принципу повторения определенных действий более опытными врачами при выполнении лапароскопических вмеша-

тельств, что нарушает принципы деонтологии и обладает довольно низкой эффективностью.

Предварительный тренинг на виртуальных моделях позволяет значительно снизить потенциальный риск для пациента, которому операцию выполняет начинающий врач.

Проанализированы базовые лапароскопические навыки по системе MISTELS, продемонстрировано, что при выполнении упражнений интернами-хирургами и опытными эндохимирургами (две группы 21 и 22 человека соответственно) новички набрали в среднем вдвое меньше баллов (47 баллов против 93 баллов).

Выводы. Мы рекомендуем разработку и внедрение в систему обучения обязательного для всех ординаторов и начинающих эндохимирургов курса «Основы лапароскопической хирургии» (FLS-Fundamentals of Laparoscopic Skills).

НЕОБХІДНІСТЬ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ ТА МОЖЛИВІ МАЙБУТНІ НАПРЯМИ

Булашенко О. В., Кливак В. В.

*Вінницький національний медичний університет
імені М. І. Пирогова, Вінниця, Україна*

Запровадження клінічно детермінованих симуляційних тренінгів суттєво впливає на покращання медичної освіти й якості надання медичної допомоги через підвищення професійної спроможності як на університетській, так і післядипломній освітніх аренах.

Симуляційне навчання охоплює весь спектр складності — від простого відображення окремих частин тіла до людських взаємодій, відтворених на модельованих пацієнтах або високоточних симуляторах людського організму з використанням змінних фізіологічних параметрів.

Після тривалих пошуків та очікування останні досягнення зробили доступними сучасні технології, які дозволяють відтворити клінічні події з достатньою точністю, щоб забезпечити залучення курсантів до реалістичної та важливої клінічно симульованої ситуації. Тим же часом реформи університетської та післявузівської освіти в поєднанні з тиском з боку суспільства сприятимуть розвитку культури самосвідомості всього прошарку суспільства, в якій симуляційно орієнтоване навчання буде так званим навчанням без ризику, особливо в складних, критичних або рідкісних ситуаціях. Крім того, беззаперечною є необхідність підвищення важливості командного і міждисциплінарного підходів до навчання та медичної допомоги.

Тим не менш, сьогодні кількість та якість досліджень у цій сфері медичної освіти обмежена. Такі дослідження необхідні для того, щоб дозволити педагогам і тренерам виправдати витрати та зусилля, пов'язані з симуляційним навчанням і підтвердити переваги цього способу навчання з точки зору результатів, досягнутих у ході цього процесу.